

doc. PaedDr. Jan Farkač, CSc.
katedra myslivosti a lesnické zoologie
Fakulta lesnická a dřevařská
Česká zemědělská univerzita v Praze
Kamýcká 1176
165 21 Praha 6 – Suchdol
e-mail: farkac@fd.czu.cz
☎ + 420723104808

Ing. Zuzana Jahnová:
**„Zhodnocení různých typů koridorů v zemědělské krajině na příkladu střevlíkovitých
(Coleoptera: Carabidae)“**

Oponentský posudek na disertační práci

Předložená disertační práce Ing. Zuzany Jahnové „Zhodnocení různých typů koridorů v zemědělské krajině na příkladu střevlíkovitých (Coleoptera: Carabidae)“ je formálně členěna do 11 vhodně vybraných kapitol, kdy prvních sedm je uvedeno na číslovaných stránkách, kapitoly 8-11 již ale číslované nejsou. Nejrozsáhlejší kapitolou (str. 10-56) je Literární rešerše (kapitola 2.), ve které je objasňován smysl využití různých taxonomických skupin pro bioindikaci a úroveň znalostí o nich. Cíle práce se potom objevují až na str. 57. Trochu nelogicky je na str. 27 (Tabulka 1.) zařazen příklad nejběžnějších druhů střevlíkovitých v agroekosystému podle Hollanda a Luffa (2000), když z uvedených druhů je zřejmé, že se nejedná o střední Evropu. *Pterostichus madidus* jistě není na zkoumaném jihočeském území ani v ČR běžným druhem. Použití dat z výzkumů v České republice by bylo instruktivnější. Existuje řada diplomových (i bakalářských) prací různých univerzit (např. MU, UP), které řeší obdobnou tematiku, a v nich zachycené druhové spektrum by bylo jistě porovnatelnější a z hlediska výhledu utváření české krajiny i prospěšnější. Doporučuji si také pečlivěji po sobě přečíst text, a např. sjednotit fonty (nekombinovat patkové a nepatkové písmo), také ssp. neuvádět kurzívu.

Připomínky resp. poznámky k práci, např.:

V literární rešerši je dle mého soudu málo citačních informací z území České republiky, resp. je jich poskrovnu zaměřeno na vlastní cíle práce – i s ohledem na možné využití v naší české krajině.

Str. 59 ... jak chápat: ...“krajina se mění ke své původní podobě“...;

Str. 63 ... jak se připravují brouci ze 75% alkoholu?

Str. 66/67 ... jak si vysvětlujete, že ve vámi zachyceném druhovém spektru chybí běžné druhy pro tyto biotopy, např. *Carabus violaceus* nebo *Trechus quadristriatus*?

Str. 68 ... „*Platynus assimilis* ve větším počtu pouze v křovinných a travnatých koridorech“ ... jak si při znalosti nároků tohoto druhu toto neobvyklé zjištění vysvětlujete?

Str. 81 ... kladně hodnotím pojem „člověku prospěšný členovec“, i když ne každý to pochopí;

Str. 83 ... jak vypadaly zemní pasti? Byly zakryté, případně jak?

Str. 86 ... unikátní není jen potvrzený výskyt, ale i potvrzená absence

Souhrnně lze konstatovat, že odvedená práce, na níž je předkládána disertační práce založena (viz také kapitola 11. Seznam vlastních publikovaných prací), bezpochyby dokládá odbornou erudici autorky, její orientaci ve studované problematice a také velké množství odvedené práce.

Nicméně bych měl po vysvětlení výše uvedených drobností ještě dvě zvědavé otázky:

1. Jak interpretovat text v kapitole 5.4 – drobný rozdíl mezi první větou: „zaznamenaná početnost střevlíkovitých byla průkazně ovlivněna typem lokality (koridor nebo louka) a interakcí mezi typem lokality a typem koridoru“ a třetí větou: „zaznamenaná druhová početnost střevlíkovitých nebyla ovlivněna ani typem lokality (louka nebo koridor), ani interakcí mezi typem lokality a typem koridoru“?

2. Jak mohu jako lokální biologicky nevzdělaný politik využít tuto práci ve prospěch otevřené krajiny a na jaké dotace se mám orientovat?

Závěrem konstatuji, že Ing. Zuzana Jahnová předloženou prací prokázala odbornou erudici, kladenou i jako logický požadavek na úspěšnou obhajobu disertační práce, terénní zdatnost a schopnost systematické a velmi pečlivé práce. Doporučuji proto, aby disertační práce po zodpovězení výše položených otázek vedla k úspěšné obhajobě.

V Praze – Suchdole, dne 26. dubna 2016, Jan Farkač

Oponentský posudek

na disertační práci Ing. Zuzany Jahnové

Zhodnocení různých typů koridorů v zemědělské krajině na příkladu střevlíkovitých (Coleoptera, Carabidae)

Předložená disertační práce se zadanou problematikou zabývá na zhruba stu stránkách textu. Je otázkou, zda tomuto rozsahu je adekvátní podíl práce věnovaný literární rešerši (46 stran), zejména kapitol zabývajících se jinými skupinami bezobratlých (7 stran), jež zákonitě nemají odraz v závěrečné diskusi.

Formálně lze mít i výhrady k taxonomické srovnatelnosti uváděných „necílových“ skupin bezobratlých. Postrádám popis vztahů mezi střevlíkovitými brouky a ostatními skupinami bezobratlých, deklarovaný v cílech práce. Současně však podotýkám, že tento aspekt se mi z hlediska jejím názvem vymezeným rámcem jeví jako nadbytečný.

Postrádám jednoznačnou definici pojmu „koridor“ pro účely této práce. Zkoumané prvky krajiny – koridory a přilehlé plochy – nejsou ve svém bylinném patře ani jednoduše botanicky charakterizovány. Toto by při budoucí publikaci předkládané práce mělo být doplněno.

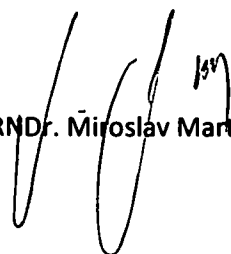
Metodika odchyty materiálu je propracována přiměřeně podrobně, výhradu mám k absenci posouzení vlivu použité drátěné sítě s oky 13 x 13 mm u zemních pastí, zejména ve vztahu k velkým druhům střevlíků.

Základní cíle práce – zhodnotit společenstva střevlíkovitých v různých typech koridorů v zemědělské krajině, porovnat, do jaké míry se jednotlivé koridory liší jako biotop pro střevlíkovité, zjistit, zda střevlíkovité různé typy koridorů využívají a jak se liší jejich výskyt v koridoru a v okolním prostředí a zjistit, které faktory ovlivňují výskyt střevlíkovitých v koridorech a mimo ně – byly v předložené práci v zásadě splněny.

Doporučuji předloženou práci Ing. Zuzany Jahnové akceptovat jako práci disertační.

V Říčanech dne 27. dubna 2016

doc. RNDr. Miroslav Martiš, CSc.

Posudek oponenta

Disertační práce Ing. Zuzany Jahnové „Zhodnocení různých typů koridorů v zemědělské krajině na příkladu střevlíkovitých brouků“ má 86 stran textu a 18 stran obrazových příloh a devět tabulek. Přílohy, které obsahují většinou grafy a tabulky, jsou umístěny přímo v textu.

Předmětem zájmu předloženého elaborátu, který působí velmi uceleným dojmem, je problematika biokoridorů v zemědělské krajině. Autorka se snaží přispět k tomu, jakým způsobem v krajině fungují různé typy koridorů na příkladu hodnocení společenstev střevlíkovitých brouků. Téma je velmi aktuální vzhledem k postupné fragmentaci kulturní krajiny v recentní době. Tato fragmentace s sebou přináší okrajový efekt, negativní pro celkovou biodiverzitu daného území. Jednou z možností zmírnění následků této fragmentace je právě tvorba koridorů, tedy opětného umělého propojení zbylých refugií.

Práce tedy plně zapadá mezi témata řešená na pracovišti autorky. Vytčených cílů studie je v zásadě pět, z nichž následující dva považuji za nejpřínosnější: popsat vztahy mezi střevlíky a ostatními skupinami bezobratlých a zjistit, které faktory ovlivňují výskyt střevlíků v koridorech a mimo ně.

Práce má obvyklé logické členění, které je až na drobné výjimky důsledně dodržováno. Je napsána stylisticky na vysoké úrovni, s minimem překlepů. Po stručném úvodu je podán téměř vyčerpávajícím způsobem literární přehled věnovaný studovaným aspektům biokoridorů a biomonitoringu. Materiál resp. Metodika a další doprovodná kapitola Zkoumané území a design studie jsou zpracovány pečlivě formálně a v kontextu s relevantní literaturou. Kapitola výsledky pak obsahuje vyhodnocení účtyhodného materiálu. Hodnocení je provedeno adekvátními metodami. Získaný materiál a zvolené metodiky jsou plně v souladu se získanými výsledky. Výsledky jsou diskutovány v kontextu existující recentní literatury.

Seznam literatury obsahuje kolem 200 jednotně a formálně téměř správně (podle České státní normy) citovaných pramenů.

Na základě tématu předložené disertační práce mám na autorku k úvaze následující dotazy:

Jak byste si představovala ideální koridor (resp. biokoridor) nejen pro střevlíky, ale pro "všechny" živočichy. A to jednak v prostředí středoevropské krajiny zemědělské, krajiny urbánní a krajiny intenzivního lesnického obhospodařování (např. smrčínová monokultura). Čím se tyto jednotlivé příklady prostředí liší a co jim z hlediska biodiverzity nejvíce schází?

Závěr: mnoho investované práce v terénu, kvalitní zpracování výsledků, jasná interpretace v kontextu s literaturou. Mohu konstatovat, že vytčené cíle byly splněny. Část výsledků z nich byla již představena na mezinárodních i tuzemských konferencích a předpokládám, že je již autorka připravuje pro tisk.

Doporučuji přijetí předložené studie jako disertační práce na Zemědělské fakultě Jihočeské Univerzity v Českých Budějovicích.

Praha, duben 2016

RNDr. David Král, PhD.

Katedra zoologie

Přírodovědecká fakulta UK v Praze